

Rozhodnutie je právoplatné

dňom 7. októbra 2010

Najvyšší súd Slovenskej republiky Bratislava

Dn 4/2010

Najvyšší súd

Slovenskej republiky – disciplinárny súd

ROZHODNUTIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky – odvolací senát disciplinárneho súdu v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Stanislava Beňa, JUDr. Mariána Jarábka, JUDr. Vojtecha Lefflera a JUDr. Eriky Zajacovej, v disciplinárnej veci vedenej proti JUDr. J. M. sudkyňi na neverejnom zasadnutí 7. októbra 2010 o námietke zaujatosti vznesenej predsedom Okresného súdu v rozhodol

t a k t o :

Podľa § 121 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predseda odvolacieho senátu 2 Dso Disciplinárneho súdu Slovenskej republiky JUDr. Pavol Polka je v y l ú č e n ý z prejednávania a rozhodnutia disciplinárnej veci sudkyne JUDr. M. vedenej na disciplinárnom súde pod sp. zn. 2 Ds 13/2008.

O d ň o v d n e n i e :

Predseda Okresného súdu v podal 16. septembra 2008 na Najvyšší súd Slovenskej republiky – disciplinárny súd návrh na začatie disciplinárneho konania proti sudkyňi tamojšieho okresného súdu JUDr. M. (ďalej len sudkyňa), pretože podľa jeho názoru, konaním uvedeným v tomto návrhu naplnila ustanovenie § 116 ods. 2 písm. b/ zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o sudcoch a prísediacich). Za to jej navrhol uložiť disciplinárne opatrenie, odvolanie z funkcie sudcu.

Rozhodnutím z 9. septembra 2009, sp. zn. 2 Ds 13/2008 Najvyšší súd Slovenskej republiky – prvostupňový senát disciplinárneho súdu o podanom návrhu rozhodol tak, že sudkyňu uznal za vinnú na nezmenenom skutkovom základe z disciplinárneho previnenia

podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona o sudcoch a prísediacich a podľa § 117 ods. 10 zákona o sudcoch a prísediacich upustil od uloženia disciplinárneho opatrenia.

Proti tomuto rozhodnutiu včas podala odvolanie sudkyňa a vec bola dňa 14. decembra 2009 pridelená na rozhodnutie o odvolaní odvolaciemu senátu disciplinárneho súdu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2 Dso, ktorého predsedom je JUDr. Pavol Polka a členmi sú JUDr. Miloslava Čutková, JUDr. Ladislav Mejstřík, JUDr. Mgr. Jozef Šimon a JUDr. Ladislav Tomčovčík.

Navrhovateľ 28. apríla 2010 vzniesol podľa § 121 ods. 1 zákona o sudcoch a prísediacich voči celému odvolaciemu senátu disciplinárneho súdu námietku zaujatosti, ktorá bola disciplinárnemu senátu Slovenskej republiky doručená 29. apríla 2010.

Odôvodnil ju tým, že s predsedom odvolacieho senátu 2 Dso JUDr. Pavlom Polkom je v dlhoročnom priateľskom vzťahu a vzhľadom na minimálne kolegiálne vzťahy medzi členmi odvolacieho senátu možno mať pochybnosti o nezaujatosti celého senátu. Navyše disciplinárne stihanej sudkyňi je od 10. novembra 2009 pridelená na prejednanie a rozhodnutie vec tamojšieho súdu vedená pod sp. zn. 5C 163/2009, v ktorej ako navrhovateľ proti odporcovi v 1. rade: [REDAKOVANÉ] v 2. rade:

[REDAKOVANÉ] v 3. rade: [REDAKOVANÉ]
[REDAKOVANÉ] v 4. rade: [REDAKOVANÉ] v konaní

o ochranu osobnosti, vystupuje predseda odvolacieho disciplinárneho senátu 2 Dso JUDr. Pavol Polka. Z tohto dôvodu a z dôvodu kolegiálnych vzťahov ostatných členov senátu k jeho osobe, musia byť pochybnosti o nezaujatosti celého odvolacieho disciplinárneho senátu.

Následne predseda odvolacieho senátu 2 Dso 29. apríla 2010 s poukazom na ustanovenie § 31 ods. 4 Tr. por. vyzval navrhovateľa, aby doplnil námietku zaujatosti o údaj, kedy sa ako strana v konaní dozvedel o druhej časti dôvodov námietky zaujatosti. Ďalej navrhovateľovi písomne oznámil, že o námietke zaujatosti bude senát rozhodovať postupom podľa § 32 ods. 3 Tr. por., teda, že o vznesenej námietke zaujatosti namietaný senát rozhodne sám.

Navrhovateľ písomným podaním z 30. apríla 2010 (doručeného disciplinárneho súdu v rovnaký deň) vznesenú námietku zaujatosti doplnil a rozšíril. Z písomného podania možno zistiť, že vzhľadom na oznámený postup odvolacieho disciplinárneho senátu, o ktorom ho písomne informoval jeho predseda a ktorý považuje za nezákonný (správne má o vznesenej námietke zaujatosti podľa § 121 ods. 2 zákona o sudcoch a prísediacich rozhodnúť iný disciplinárny senát rovnakého stupňa), bez meškania vzniesol ďalšiu námietku zaujatosti voči celému odvolaciemu senátu disciplinárneho súdu.

Ďalej uviedol, že o druhej časti dôvodov námietky zaujatosti z 28. apríla 2010 sa dozvedel potom, čo bol písomne upovedomený o určení termínu ústneho pojednávania na 19. apríla 2010, kedy zistil, že predsedom odvolacieho senátu 2 Dso disciplinárneho súdu je JUDr. Pavol Polka, ktorý je navrhovateľom vo veci 5C/163/2009 o ochranu osobnosti, proti už uvádzaným odporcom, ktorá je pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudkyňi, proti ktorej sa disciplinárne konanie vedie. Uviedol, že námietky zaujatosti podal až 28. apríla 2010 z dôvodu, že vo veci 5C/163/2009 vzniesol odporca v 1. rade [REDAKOVANÉ] odporca v 3. [REDAKOVANÉ] dňa 21. decembra 2009 a odporca v 4. rade [REDAKOVANÉ] dňa 28. decembra 2009 námietku zaujatosti z dôvodu, že vec bude prejednávať sudkyňa okresného súdu voči sudcovi, ktorý pôsobí ako sudca odvolacieho súdu, pričom 19. januára 2010 predložila sudkyňa spis na rozhodnutie o námietke zaujatosti Krajskému súdu v [REDAKOVANÉ] a spis sa na okresnom súde odvtedy nenachádzal, pričom vo svojom vyjadrení k námietkam zaujatosti uviedla, že vo veci sa necíti zaujatá. Krajský súd 3. marca 2010 predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, keďže okrem jeho dvoch sudcov sa všetci cítili zaujatí a nebolo preto možné vytvoriť funkčný senát. Najvyšší súd Slovenskej republiky 15. marca 2010 rozhodol, že menovaní sudcovia Krajského súdu v [REDAKOVANÉ] sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vo veci a vec prikázal Krajskému súdu v [REDAKOVANÉ] ktorý 22. apríla 2010 rozhodol, že okrem jeho osoby (vo vyjadrení k námietkam poukázal na svoj priateľský vzťah k JUDr. Polkovi a k jeho zástupkyňi – manželke), nie sú JUDr. J. [REDAKOVANÉ] M. [REDAKOVANÉ] ani ostatní sudcovia Okresného súdu v [REDAKOVANÉ] vylúčení z prejednávania a rozhodovania vo veci 5C/163/2009. Spis 5C/163/2009 obsahujúci predmetné rozhodnutie bol Okresnému súdu [REDAKOVANÉ] vrátený 27. apríla 2010 a následne po oboznámení sa s jeho obsahom vzniesol 28. apríla 2010 námietku zaujatosti, teda bez meškania, len čo sa o dôvodoch vylúčenia dozvedel. Podotkol, že sudkyňa ani potom, čo jej bol 1. apríla 2010 v disciplinárnej veci oznámený termín ústneho

pojednávania, neoznámila súdu rozhodujúcemu o námietkach zaujatosti, že sa cíti vo veci zaujatá, keďže JUDr. Pavol Polka je predsedom odvolacieho disciplinárneho senátu v jej veci. Ďalej upriamil pozornosť na § 31 ods. 1 Trestného poriadku vychádzajúc z ustanovenia § 150 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z., v zmysle ktorého z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca (vid' § 119 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z.), u ktorého možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, ako aj na už predsedom odvolacieho disciplinárneho senátu spomínaný odsek 4 citovaného §-u, podľa ktorého námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia. Z uvedených ustanovení totiž vyplýva, že predseda odvolacieho disciplinárneho senátu JUDr. Pavol Polka je zo zákona vylúčený z tohto disciplinárneho konania pre jeho priateľský vzťah k navrhovateľovi, ktorý návrh na začatie disciplinárneho konania podal, ako aj pre jeho vzťah k veci, keďže je účastníkom konania – navrhovateľom vo veci pridelenej na prejednanie a rozhodnutie sudkyňi, proti ktorej sa disciplinárne konanie vedie a ktorý mal takisto bez meškania oznámiť svoju zaujatosť. Rovnako tak sudkyňa mala bez meškania oznámiť námietku zaujatosti, len čo sa z upovedomenia o termíne ústneho pojednávania 1. apríla 2010 dozvedela, že predsedom odvolacieho disciplinárneho senátu je JUDr. Pavol Polka, ktorý je navrhovateľom vo veci 5C/163/2009. Keďže tak ani jeden z nich nespravil, musia tu byť pochybnosti o nezaujatosti JUDr. Pavla Polku ako predsedu odvolacieho senátu disciplinárneho súdu a z dôvodov kolegiality aj celého odvolacieho senátu, pretože rozhodnutia v oboch veciach môžu byť za súčasnej situácie od seba závislé.

Vychádzajúc z týchto skutočností zotrval na všetkých dôvodoch námietky zaujatosti, a preto požiadal o zrušenie termínu verejného zasadnutia určeného na deň 3. mája 2010, aby mohol o vznesených námietkach zaujatosti voči celému odvolaciemu disciplinárnemu senátu rozhodnúť iný odvolací senát disciplinárneho súdu (§121 ods. 2 zákona o sudcoch a prisediacich).

K vznesenej námietke zaujatosti sa predseda odvolacieho senátu 2 Dso JUDr. Pavol Polka vyjadril tak, že navrhovateľa osobne pozná a má k nemu dlhodobý priateľský vzťah. Podľa jeho názoru z tohto dôvodu nebola námietka zaujatosti vznesená bezodkladne. Uvedená skutočnosť mu však subjektívne nebráni, aby vec profesionálne prejednal a rozhodol. Sudkyňu osobne nepozná a nikdy sa s ňou nestretol. Poukázal na to, že na Krajskom súde v [redacted] je členom trestnoprávneho kolégia a sudkyňa je na Okresnom súde v [redacted]

členkou kolégia občianskoprávneho. O tom, že v jednom z jeho súdnych sporov je zákonnou sudkyňou, sa dozvedel až zo vznesenej námietke zaujatosti. Doposiaľ je účastníkom desiatky občianskoprávnych sporov a agendu s nimi súvisiacu vedie jeho právna zástupkyňa, ktorá mu údaje súvisiace so vznesenou námietkou zaujatosti potvrdila. Doposiaľ však nebolo vo veci vykonané žiadne verejné zasadnutie a nebolo jej doručené žiadne rozhodnutie o vylúčení, resp. nevyvúčení sudcov tamojšieho okresného súdu z prejednávania a rozhodovania vecí.

Skutkový stav uvedený v podanej námietke zaujatosti nie je preňho dôvodom, aby sa v predmetnej disciplinárnej veci cítil zaujatý. Vznesenú námietku zaujatosti považuje len za špekuláciu bez konkrétneho záveru.

Namietajúca strana v konaní nespĺnila svoju povinnosť v zmysle § 31 ods. 4 Tr. por. a námietku nevzniesla bez meškania. Z doplnenia námietok (na jeho písomné oznámenie z 29. apríla 2010) z 30. apríla 2010 vyplýva, že navrhovateľ o dôvode námietky zaujatosti vedel už od januára 2010, keď sa vyjadroval v jeho občianskoprávnej veci. Dôvody, pre ktoré nebola námietka zaujatosti vznesená pred prvým verejným zasadnutím nariadeným na 19. apríla 2010, mu nie sú známe.

Poukázal na to, že oznámenie z 29. apríla 2010 nie je rozhodnutím, ale úkon, ktorým pripravoval podklady pre ďalší postup senátu a pre prípadné rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k námietke zaujatosti z 28. apríla 2010. Ustanovenie § 121 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov nebráni tomu, aby pre konanie o námietkach zaujatosti neboli použité ustanovenia Trestného poriadku, pokiaľ ide o ich obsah a dôvody námietok, resp. včasnosť ich podania v zmysle § 31 ods. 4 Tr. por.

Pred predložením veci na rozhodnutie o námietkach zaujatosti príslušnému orgánu (§ 121 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov), je povinnosťou senátu, ktorý je namietaný, odstrániť vady námietky zaujatosti. Ustanovenie § 31 ods. 4, § 32 ods. 6 Tr. por. zabraňuje účelovému vznášaniu námietok zaujatosti z dôvodov účelového predlžovania konania. O námietkach, ktoré strana nevzniesla bez meškania alebo ktoré sú špecifikované v § 32 ods. 6 Tr. por., sa nekoná.

Obsah podania navrhovateľa z 30. apríla 2010 považuje za čiastočné nepochopenie obsahu oznámenia z 29. apríla 2010. Oznámenie bolo zjavne dôvodné, pretože navrhovateľ upresnil obdobie, kedy sa dozvedel o dôvode námietke zaujatosti pod bodom dva. V ďalšej časti bol navrhovateľ upozornený, že senát sám posúdi (rozhodne) o námietkach, ale v tom zmysle, či sa o nich bude konať a postúpia sa inému senátu na rozhodnutie alebo trpia takými vadami (§ 32 ods. 6 Tr. por.), že sa o nich konať nebude. Ustanovenie § 32 ods. 3 Tr. por. je v oznámení uvedené len analogicky, vzhľadom k tomu, že v oznámení nie je ani zmienka o tom, že senát rozhodne sám o vylúčení, resp. nevyhlúčení sudcov na základe vznesených námietok.

Má za to, že námietka zaujatosti (v poradí tretia) z 30. apríla 2010 sa týka len plánovaného procesného postupu súdu a o takej námietke zaujatosti sa nekoná (§ 32 ods. 6 Tr. por.).

Členovia odvolacieho senátu 2 Dso JUDr. Miloslava Čutková, JUDr. Mgr. Jozef Šimon, JUDr. Ladislav Mejstřík a JUDr. Ladislav Tomčovčík v písomnom vyjadrení z 3. mája 2010 uviedli, že sa necítia byť zaujatí.

Podľa § 150 zákona o sudcoch a prísediacich na disciplinárne konanie sa primerane vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu (Trestného poriadku), ak tento zákon neustanovuje inak alebo ak z povahy veci nevyplýva niečo iné.

Podľa § 121 ods. 2 zákona o sudcoch a prísediacich o zaujatosti rozhodne iný disciplinárny senát rovnakého stupňa. Ak prvostupňový disciplinárny senát nemožno zostaviť z dôvodu námietky, ktorá smeruje proti všetkým členom prvostupňových disciplinárnych senátov, rozhodne o nej druhostupňový disciplinárny senát.

Z dôvodu, že zákon o sudcoch a prísediacich v ustanovení § 121 ods. 2 rieši otázku príslušnosti senátu rozhodujúceho o námietke zaujatosti vznesenej voči členom toho ktorého senátu, má toto špeciálne ustanovenie prednosť pred ustanovením § 32 ods. 3 Tr. por. Z tohto dôvodu námietka navrhovateľa voči výzve predsedu odvolacieho disciplinárneho senátu je v celom rozsahu opodstatnená. Výlučne v prípade, ak by zákon o sudcoch a prísediacich túto otázku neupravoval, s poukazom na § 150 zákona o sudcoch a prísediacich o vznesenej

námietke zaujatosti by bol oprávnený rozhodovať v zmysle § 31 ods. 3 Tr. por. orgán, ktorého sa námietka zaujatosti týka.

Z obsahu vznesených námietok zaujatosti navrhovateľa je zrejmé, že tento je v dlhoročnom priateľskom vzťahu s predsedom odvolacieho senátu 2 Dso, pre ktorý bol napokon rozhodnutím Krajského súdu v [REDAKOVANÉ] z 22. apríla 2010 vylúčený z prejednávania a rozhodnutia veci vedenej na Okresnom súde v [REDAKOVANÉ] pod sp. zn. 5C 163/2009, v ktorej je navrhovateľ JUDr. Pavol Polka.

Napriek tomu, z obsahu predloženého disciplinárneho spisu spoľahlivo vyplýva, že navrhovateľ túto námietku zaujatosti nepredložil včas (vyhotovil ju 28. apríla 2010 a disciplinárnemu súdu bola doručená 29. apríla 2010). O skutočnosti, že JUDr. Pavol Polka je predsedom odvolacieho disciplinárneho senátu 2 Dso, ktorému bola vec pridelená na rozhodnutie o odvolaní sudkyne, vedel už od 1. apríla 2010, kedy mu bol oznámený termín verejného zasadnutia odvolacieho senátu disciplinárneho súdu aj s menom jeho predsedu, čo spoľahlivo vyplýva z osvedčenia o doručení predvolania.

Dôvodná je aj ďalšia námietka zaujatosti navrhovateľa, že disciplinárne stihanej sudkyňi je na prejednanie a rozhodnutie pridelená vec vedená na Okresnom súde v [REDAKOVANÉ] pod sp. zn. 5C 163/2009, v ktorej je navrhovateľom JUDr. Pavol Polka, predseda odvolacieho disciplinárneho senátu, ktorý má rozhodnúť o odvolaní sudkyne v disciplinárnom konaní.

Ani túto však navrhovateľ nevzniesol včas, pretože sudkyňa predložila Krajskému súdu v [REDAKOVANÉ] návrh na odňatie a prikázanie veci 19. januára 2010, o. i. aj s vyjadrením navrhovateľa, a preto navrhovateľ už odvtedy vedel, že sudkyňi je pridelená na prejednanie a rozhodnutie predmetná vec, v ktorej jedným z navrhovateľov je aj JUDr. Pavol Polka. Ak sa teda z oznámenia o určení termínu verejného zasadnutia 1. apríla 2010 dozvedel, že predsedom odvolacieho senátu disciplinárneho súdu je menovaný, mal námietku zaujatosti vzniesť bezodkladne, za čo nemožno považovať námietku vznesenú až 28. apríla 2010, doručenú disciplinárnemu súdu 29. apríla 2010.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednáwanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi a splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Ustanovenie § 31 ods. 1 Tr. por. vylučuje z vykonávania úkonov trestného konania ten orgán, u ktorého mohli vzniknúť pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvody možného vzniku týchto pochybností sú stanovené taxatívne. Tieto dôvody spočívajú v okolnostiach, ktoré charakterizujú pomer úradnej osoby k prejednáwanej veci alebo pomer úradnej osoby k osobám ktorých sa úkon priamo dotýka, prípadne k ich zástupcovi a splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 31 ods. 4 Tr. por. námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia.

Podľa § 32 ods. 6 Tr. por. o námietke zaujatosti strany, ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 Tr. por., sa nekoná.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len Dohovor), každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len Ústavy) nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

Výnimka z čl. 48 ods. 1 Ústavy je možná len v prípade splnenia zákonných podmienok uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. a článku 6 ods. 1 Dohovoru. Účelom týchto ustanovení o vylúčení sudcu je upevniť dôveru účastníkov konania a verejnosti v nestrannosť postupu súdov a sudcov. Preto zákon vylučuje z vykonávania úkonov sudcov, u ktorých možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti z dôvodov taxatívne vymenovaných v citovaných ustanoveniach.

Pomer sudcu k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, zákonodarca explicitne nedefinoval, ale z platnej judikatúry a ustálenej súdnej praxe vyplýva, že sa ním myslí najmä pomer príbuzenský, švagrovský, druha a družky úzko priateľský a podobne. Z dikcie slova „najmä“ vyplýva, že nemožno vylúčiť ani existenciu iného pomeru spôsobilého vyvolať odôvodnené pochybnosti o nezaujatosti sudcu k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka.

K osobnej zaujatosti sudcu môže dôjsť len vtedy, ak je vzťah sudcu k osobám uvedeným v § 31 ods. 1 Tr. por. takej vnútornej kvality a intenzity, že sudca nie je spôsobilý rozhodnúť nestrannne a nezávisle a tento vzťah by sa takým mohol javiť aj navonok. Kolegiálne vzťahy, ktoré vyplývajú z výkonu funkcie sudcu nemôžu samé o sebe opodstatniť vylúčenie sudcu. Je nevyhnutnou súčasťou profesionality sudcu, aby bol schopný nestrannne rozhodnúť aj vo veciach, v ktorých vystupujú osoby, ku ktorým má uvedený vzťah.

Pomer sudcu k veci môže spočívať napríklad v tom, že sám sudca alebo jemu blízka osoba boli prejednávanou vecou poškodení alebo boli jej svedkom. Z dikcie zákona, ale aj povahy problému vyplýva, že prejednávanou vecou sa rozumie skutok a všetky faktické okolnosti s ním súvisiace, pričom pomer vylúčenej osoby musí mať celkove konkrétnu podobu, musí mať osobný charakter, aby mohol byť dostatočne vážnym dôvodom podmieňujúcim vznik pochybností o schopnosti takej osoby pristupovať k veci a k úkonom, ktoré sa jej týkajú objektívne. Nemôže ísť preto o pomer abstraktného rázu.

V zmysle § 31 ods. 1 Tr. por. sudcu možno teda vylúčiť z vykonávania úkonov v konkrétnej veci len celkom výnimočne a zo závažných dôvodov, ktoré by mu zjavne bránili rozhodnúť objektívne, nezaujato a spravodlivo v súlade so zákonom, pre jeho vzťah k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka.

Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd vyplýva, že súd prijal dvojaký prístup pri posudzovaní otázky nestrannosti súdu. Po prvé je potrebné posudzovať subjektívnu nestrannosť, t. j., či jeho členovia nie sú osobne zaujatí a po druhé objektívnu nestrannosť, t. j., či objektívne existuje dostatočná formálna nestrannosť, alebo či sú záruky nestrannosti v danej situácii v stave vylúčiť akúkoľvek odôvodnenú pochybnosť o tejto otázke. Pokiaľ ide o prvý prístup, platí prezumpcia osobnej nestrannosti členov senátu, kým sa nepreukáže opak. Pokiaľ ide o druhý prístup, musí byť určené, či odhliadnuc od správania sudcu, existujú zistiteľné skutočnosti.

ktoré môžu jeho nestrannosť spochybníť. V tomto smere môže mať dokonca určitý význam aj zdanie, pričom ide o vyjadrenie inými slovami výstižného výroku Súdu vo veci Delcourt v. Belgicko, 1970, séria A, č. 11, že „podstatou je dôvera, ktorú musia sudy v demokratickej spoločnosti vo verejnosti požívať. Každý sudca, u ktorého existuje dôvodná obava z nedostatku jeho nestrannosti, musí byť vylúčený. To znamená, že pri rozhodovaní, či v danej veci existuje dôvodná obava z nedostatku nestrannosti konkrétneho sudcu, stanovisko obžalovaného (v posudzovanom prípade navrhovateľa) je významné, avšak nie rozhodujúce. Rozhodujúce je, či uvedená obava môže byť považovaná za objektívne odôvodnenú, (napr. rozsudok Wettstein v. Švajčiarsko, sťažnosť č. 33958/96, ods. 44). Pretože na disciplinárne konanie sa Dohovor (čl. 6) vzťahuje, konanie predsedu senátu musí byť nestranné v očiach verejnosti a v posudzovanom prípade aj navrhovateľa a nie v poslednom rade aj v očiach odporcov v skôr uvádzanej veci sp. zn. 5C 163/2009, v ktorej je predseda odvolacieho disciplinárneho senátu 2 Dso jedným z navrhovateľov.

Výklad pojmu „bezodkladne“ by nemal zasiahnuť do samej podstaty práva na nestranný súd. Cieľom zákonodarcu pri zavedení povinnosti vzniesť námietku zaujatosti bezodkladne bolo zabrániť priet'ahom v trestnom konaní prostredníctvom účelového vznášania námietok zaujatosti. V tomto ohľade ďalej potrebné poukázať na nasledovné.

Podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy sú sudcovia pri rozhodovaní viazaní ústavou. Podľa článku 154c Ústavy má Dohovor prednosť pred zákonom, ak zabezpečuje väčší rozsah základných práv a slobôd. Všeobecné sudy v Slovenskej republike si ako primárni ochrancovia ústavnosti splnia svoju povinnosť obsiahnutú v článku 144 ods. 1 a 154c Ústavy tak, že zákony budú vykladať spôsobom súladným s garanciami obsiahnutými v Ústave a v Dohovore. V aplikačnej praxi sú povinné dbať na to, aby rýchlosť konania nešla na úkor riadneho výkonu spravodlivosti a rešpektovania ostatných základných princípov konania. V rozhodnutí vo veci Boddaert v. Belgicko (rozhodnutie z 22. októbra 1992, séria A, č. 235-D) Súd uviedol, že článok 6 predpisuje rýchlosť súdneho konania, ale zároveň zakotvuje všeobecnejší princíp riadneho výkonu spravodlivosti. Bývalý sudca Súdu Bohumil Repík vo svojej knihe Ľudské práva v súdnom konaní (MANZ, Bratislava, 1999, s. 140) uviedol: „Rýchlosť neznamená prenáhlenosť. Konanie musí byť čo najrýchlejšie, ale tak, aby tým neutrpela jeho kvalita. Rýchlosť nesmie ísť na úkor riadneho výkonu spravodlivosti a rešpektovania ostatných základných princípov konania.“ Zo znenia článku 6 ods. 1

Dohovor navyše nevyplýva žiadna výnimka zo základného práva na konanie pred neustranným súdom. V rozhodnutí vo veci Bulut v. Rakúsko (rozsudok z 22. februára 1996) sudca Súdu Morenilla dokonca vyslovil názor, že zloženie súdu je otázka verejného poriadku a nemôže byť ponechaná na vôľu obvineného.

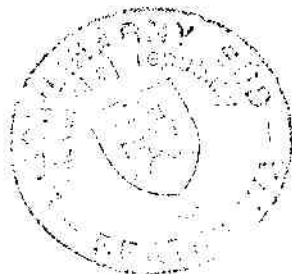
S poukazom na článok 6 Dohovoru a články 144 ods. 1 a 154c Ústavy a s nimi spojené skôr uvedené úvahy odvolací senát disciplinárneho súdu dospel k záveru, že aj keď niektoré námietky zaujatosti navrhovateľa neboli vznesené bezodkladne, v posudzovanom prípade existujú konkrétne skutočnosti, ktoré spochybňujú neustrannosť predsedu odvolacieho senátu disciplinárneho súdu JUDr. Pavla Polku z hľadiska objektívnej neustrannosti, tým je narušená dôvera, ktorú musia súdy v demokratickej spoločnosti vo verejnosti požívať, a preto boli splnené zákonné podmienky pre jeho vylúčenie.

Pokiaľ ide o členov skôr uvedeného odvolacieho disciplinárneho senátu, u týchto nebol zistený žiaden dôvod, ktorý by zo subjektívneho alebo objektívneho hľadiska zakladal ich zaujatosť. Samotný kolegiálny vzťah členov senátu s jeho predsedom nepredstavuje zákonný dôvod pre ich vylúčenie z rozhodovania o odvolaní sudkyne.

Na podklade týchto úvah iný odvolací senát disciplinárneho súdu rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 7. októbra 2010

JUDr. Martin Piovartsy, v. r.
predseda odvolacieho disciplinárneho senátu.

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Malinková